
SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	15
WYKAZ WAŻNIEJSZYCH SKRÓTÓW	18

Część pierwsza. WIADOMOŚCI WSTĘPNE

Dział I. POJĘCIA OGÓLNE

Rozdział 1. POJĘCIE I FUNKCJA POSTĘPOWANIA CYWILNEGO ORAZ PRAWA PROCESOWEGO CYWILNEGO	21
§ 1. Pojęcie sprawy cywilnej	21
§ 2. Pojęcie i funkcja postępowania cywilnego	22
§ 3. Pojęcie prawa procesowego cywilnego	23
Rozdział 2. RODZAJE POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	24
§ 4. Postępowanie sądowe	24
§ 5. Postępowanie pozasądowe	29
Rozdział 3. PRAWO PROCESOWE CYWILNE A PRAWO CYWILNE (MATERIALNE) ..	30
§ 6. Charakter norm prawa procesowego cywilnego	30
§ 7. Stosunek prawa procesowego cywilnego do prawa cywilnego (materialnego)	31

Dział II. ŹRÓDŁA PRAWA PROCESOWEGO CYWILNEGO

Rozdział 4. ŹRÓDŁA PRAWA PROCESOWEGO CYWILNEGO	34
§ 8. Kodeks postępowania cywilnego	34
§ 9. Inne źródła prawa procesowego cywilnego	35
§ 10. Literatura	37
Rozdział 5. STOSOWANIE NORM PRAWA PROCESOWEGO CYWILNEGO	39
§ 11. Zasięg terytorialny norm procesowych	39
§ 12. Stosowanie norm prawa procesowego w czasie	40

Dział III. STOSUNEK POSTĘPOWANIA CYWILNEGO DO INNYCH POSTĘPOWAŃ ORĄŻ WZAJEMNY STOSUNEK POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW POSTĘPOWANIA CYWILNEGO

Rozdział 6. DROGA SĄDOWA W SPRAWACH CYWILNYCH	42
§ 13. Dopuszczalność drogi sądowej	42
§ 14. Właściwy tryb postępowania rozpoznawczego	43
Rozdział 7. STOSUNEK SĄDOWEGO POSTĘPOWANIA CYWILNEGO DO POSTĘPOWANIA ADMINISTRACYJNEGO	44
§ 15. Rozgraniczenie drogi sądowej i drogi administracyjnej	44
§ 16. Wpływ jednego postępowania na drugie	45
Rozdział 8. STOSUNEK POSTĘPOWANIA SĄDOWEGO CYWILNEGO DO POSTĘPOWANIA KARNEGO	47
§ 17. Rozgraniczenie obu postępowań	47
§ 18. Dochodzenie roszczeń wynikających z przestępstwa	47
§ 19. Wpływ jednego postępowania na drugie	48

Część druga. SĄDOWE POSTĘPOWANIA CYWILNE

Dział I. NACZELNE ZASADY I PRZESŁANKI POSTĘPOWANIA

Rozdział 9. NACZELNE ZASADY POSTĘPOWANIA	53
§ 20. Pojęcie i znaczenie naczelnych zasad postępowania	53
§ 21. Zasada prawdy materialnej	54
§ 22. Inne naczelne zasady postępowania cywilnego	56
1. Zasada kontradyktoryjności, czyli sporności	56
2. Zasada rozporządzalności (dyspozytywności)	57
3. Zasada równouprawnienia stron (uczestników)	58
4. Zasada ustności i zasada bezpośredniości	60
5. Zasada jawności	63
6. Zasada kierownictwa sędziowskiego	65
7. Zasada skupienia czyli koncentracji materiału procesowego	66
8. Zasada swobodnej oceny dowodów	68
9. Zasada trójinstancyjności	70
10. Zasada formalizmu procesowego	71
Rozdział 10. POJĘCIE I RODZAJE PRZESŁANEK POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	72
§ 23. Pojęcie przesłanek postępowania	72
§ 24. Rodzaje przesłanek procesowych	74

Dział II. PODMIOTY POSTĘPOWANIA

A. Sąd

Rozdział 11. JURYSDYKCJA KRAJOWA	77
§ 25. Pojęcie jurysdykcji krajowej	77
§ 26. Zakres jurysdykcji krajowej	78
§ 27. Zwolnienie spod jurysdykcji krajowej	80

Rozdział 12. WŁAŚCIWOŚĆ SĄDÓW W SPRAWACH CYWILNYCH	81
§ 28. Pojęcie i rodzaje właściwości. Właściwość ustawowa, umowna, delegacyjna	81
§ 29. Badanie właściwości. Skutki niewłaściwości	85
§ 30. Właściwość rzeczowa sądu. Wartość przedmiotu sporu	86
§ 31. Właściwość miejscowa sądu	90
§ 32. Właściwość organów egzekucyjnych	93
Rozdział 13. SKŁAD ORGANÓW SĄDOWYCH	94
§ 33. Skład sądu w procesie	94
§ 34. Skład sądu w postępowaniu nieprocesowym	95
Rozdział 14. WYŁĄCZENIE OSÓB WCHODZĄCYCH W SKŁAD ORGANÓW SĄDOWYCH	96
§ 35. Wyłączenie sędziów	96
§ 36. Wyłączenie innych osób biorących udział w postępowaniu	99
B. Prokurator, inspektor pracy i organizacja społeczna	
Rozdział 15. PROKURATOR	99
§ 37. Przesłanki i formy udziału prokuratora w postępowaniu cywilnym	99
§ 38. Udział prokuratora i inspektora pracy w procesie	100
§ 39. Udział prokuratora w postępowaniu nieprocesowym i w innych postępowaniach	103
Rozdział 16. ORGANIZACJE SPOŁECZNE	103
§ 40. Udział organizacji w procesie	103
§ 41. Organizacje społeczne w innych postępowaniach	106
C. Strony i uczestnicy postępowania	
Rozdział 17. STRONY W PROCESIE	106
§ 42. Pojęcie strony procesowej	106
§ 43. Zdolność sądowa	108
§ 44. Zdolność procesowa i zdolność postulacyjna	111
§ 45. Legitymacja procesowa	114
Rozdział 18. WSPÓŁUCZESTNICTWO W SPORZE. INTERWENCJA GŁÓWNA	117
§ 46. Pojęcie i rodzaje współuczestnictwa	117
§ 47. Działania współuczestników w procesie	120
§ 48. Interwencja główna	122
Rozdział 19. UDZIAŁ OSÓB TRZECICH W PROCESIE	122
§ 49. Interwencja uboczna	122
§ 50. Przypozwanie	125
Rozdział 20. ZMIANA STRON W PROCESIE I INNE PRZEKSZTAŁCENIA PODMIOTOWE PROCESU	126
§ 51. Następstwo procesowe a następstwo prawne	126
§ 52. Zmiana stron w procesie	128
§ 53. Inne przekształcenia podmiotowe	129
Rozdział 21. REPREZENTOWANIE STRON W PROCESIE	130
§ 54. Pojęcie i rodzaje przedstawicieli	130
§ 55. Pełnomocnictwo procesowe	132

Rozdział 22. UCZESTNICY POSTĘPOWANIA	136
§ 56. Uczestnicy postępowania nieprocesowego	136
§ 57. Strony i uczestnicy postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego	138
 Dział III. PRZEDMIOT POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	
 Rozdział 23. POWÓDZTWO I JEGO RODZAJE	140
§ 58. Pojęcie powództwa	140
§ 59. Rodzaje powództw (o świadczenie, o ustalenie, o ukształtowanie)	142
 Rozdział 24. PRZEDMIOT POSTĘPOWANIA NIEPROCESOWEGO	147
§ 60. Uwagi ogólne	147
§ 61. Rodzaje spraw	148
 Dział IV. CZYNNOŚCI PROCESOWE	
 Rozdział 25. POJĘCIE I RODZAJE CZYNNOŚCI PROCESOWYCH	150
§ 62. Pojęcie czynności procesowych	150
§ 63. Rodzaje czynności procesowych	152
 Rozdział 26. OGÓLNE PRZEPISY O CZYNNOŚCIACH PROCESOWYCH	155
§ 64. Pisma procesowe	155
§ 65. Doręczenia	157
§ 66. Posiedzenia sądowe	159
§ 67. Terminy	162
 Dział V. KOSZTY POSTĘPOWANIA	
 Rozdział 27. KOSZTY PROCESU CYWILNEGO	166
§ 68. Pojęcie kosztów procesu	166
§ 69. Zasady obowiązujące co do ponoszenia kosztów procesu	167
§ 70. Zwolnienie od kosztów sądowych	170
§ 71. Zabezpieczenie kosztów procesu	174
 Rozdział 28. KOSZTY POSTĘPOWANIA NIEPROCESOWEGO, EGZEKUCYJNEGO I ZABEZPIECZAJĄCEGO	175
§ 72. Koszty postępowania nieprocesowego	175
§ 73. Koszty postępowania egzekucyjnego i zabezpieczającego	175
 Dział VI. POSTĘPOWANIE PRZED SĄDEM PIERWSZEJ INSTANCJI	
 Rozdział 29. WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA	177
§ 74. Wszczęcie procesu	177
§ 75. Wszczęcie postępowania nieprocesowego	178
 Rozdział 30. POZEW, WNIOSEK O WSZCZĘCIE POSTĘPOWANIA NIEPROCESOWEGO	179
§ 76. Pojęcie i warunki pozwu	179
§ 77. Kumulacja i rozdrabnianie roszczeń	181
§ 78. Zmiana powództwa	184
§ 79. Cofnięcie pozwu	186
§ 80. Odrzucenie pozwu	188
§ 81. Wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego	190

Rozdział 31. SKUTKI WSZCZĘCIA POSTĘPOWANIA	190
§ 82. Skutki wniesienia i doręczenia pozwu	190
§ 83. Skutki wszczęcia postępowania nieprocesowego	194
Rozdział 32. OBRONA POZWANEGO W PROCESIE CYWILNYM. POWÓDZTWO WZAJEMNE. OBRONA UCZESTNIKA W POSTĘPOWANIU NIEPROCESOWYM	195
§ 84. Obrona pozwanego w procesie	195
§ 85. Powództwo wzajemne	201
§ 86. Obrona uczestnika w postępowaniu nieprocesowym	204
Rozdział 33. POSTĘPOWANIE POJEDNAWCZE. UGODA SĄDOWA	205
§ 87. Postępowanie pojednawcze	205
§ 88. Ugoda sądowa	206
Rozdział 34. ROZPRAWA	207
§ 89. Przygotowanie rozprawy	207
§ 90. Przebieg rozprawy	208
§ 91. Zarządzenie łącznej i oddzielnej rozprawy, ograniczenie rozprawy i zamknięcie rozprawy	210
Rozdział 35. ZAWIESZENIE I UMORZENIE POSTĘPOWANIA	212
§ 92. Zawieszenie postępowania	212
§ 93. Umorzenie postępowania	214
Dział VII. DOWODY	
Rozdział 36. ZAGADNIENIA OGÓLNE	217
§ 94. Pojęcie dowodu. Ciężar dowodu	217
§ 95. Pojęcie i rodzaje środków dowodowych	219
§ 96. Przedmiot dowodu	220
§ 97. Domniemania prawne i faktyczne	222
§ 98. Uprawdopodobnienie	223
Rozdział 37. POSTĘPOWANIE DOWODOWE	224
§ 99. Dopuszczanie dowodów	224
§ 100. Postanowienie dowodowe	225
§ 101. Przebieg postępowania dowodowego	227
Rozdział 38. POSZCZEGÓLNE DOWODY WEDŁUG KODEKSU POSTĘPOWANIA CYWILNEGO	227
§ 102. Dowód z dokumentu	227
§ 103. Dowód z zeznań świadków	233
§ 104. Dowód z opinii biegłych	238
§ 105. Dowód z oględzin	242
§ 106. Dowód z przesłuchania stron	243
§ 107. Inne środki dowodowe	246
Rozdział 39. ZABEZPIECZENIE DOWODÓW	248
§ 108. Cel i dopuszczalność zabezpieczenia	248
§ 109. Przeprowadzenie zabezpieczenia	249

Dział VIII. ORZECZENIA

Rozdział 40. ZAGADNIENIA OGÓLNE	250
§ 110. Charakter prawny orzeczenia sądowego	250
§ 111. Rodzaje orzeczeń sądowych	251
§ 112. Podział orzeczeń sądowych ze względu na ich skutki	253
§ 113. Zarządzenia sądu i przewodniczącego	256
Rozdział 41. ZASADY ORZĘKANIA W POSTĘPOWANIU CYWILNYM	257
§ 114. Pojęcie zasad orzekania	257
§ 115. Przedmiot orzekania	258
§ 116. Czas orzekania (stan sprawy w chwili orzekania)	263
§ 117. Podstawy orzekania	265
Rozdział 42. RODZAJE WYROKÓW	267
§ 118. Wyrok wstępny. Wyrok częściowy	267
§ 119. Wyrok zaoczny	269
Rozdział 43. WYDANIE ORZECZENIA	272
§ 120. Wydanie wyroku	272
§ 121. Wydanie postanowienia	275
Rozdział 44. SPROSTOWANIE, UZUPEŁNIENIE I WYKŁADNIA ORZECZEŃ	277
§ 122. Sprostowanie	277
§ 123. Uzupełnienie	278
§ 124. Wykładnia	279
Rozdział 45. PRAWOMOCNOŚĆ ORZECZEŃ SĄDOWYCH	280
§ 125. Pojęcie prawomocności	280
§ 126. Powaga rzeczy osądzonej	283
Rozdział 46. WYKONALNOŚĆ I SKUTECZNOŚĆ ORZECZEŃ SĄDOWYCH	288
§ 127. Wykonalność jako następstwo prawomocności	288
§ 128. Natychmiastowa wykonalność orzeczeń sądowych	288
§ 129. Skuteczność orzeczenia sądowego	291

Dział IX. ZASKARŻANIE ORZECZEŃ SĄDOWYCH

Rozdział 47. ZAGADNIENIA OGÓLNE	294
§ 130. Pojęcie i rodzaje środków zaskarżenia	294
§ 131. Ogólne zasady zaskarżania orzeczeń sądowych	295
Rozdział 48. APELACJA	298
§ 132. Charakterystyka i dopuszczalność apelacji	298
§ 133. Podstawy (zarzuty) apelacji	299
§ 134. Wymogi apelacji	301
§ 135. Termin do wniesienia apelacji. Odpowiedź na apelację	302
§ 136. Postępowanie wstępne	303
§ 137. Rozprawa przed sądem drugiej instancji	303
§ 138. Orzeczenia sądu drugiej instancji	305
§ 139. Wykonalność orzeczenia sądu drugiej instancji	307
Rozdział 49. KASACJA	308
§ 140. Uwagi ogólne	308

§ 141. Dopuszczalność kasacji	309
§ 142. Wniesienie kasacji. Termin do wniesienia kasacji	310
§ 143. Postępowanie przed sądem drugiej instancji	311
§ 144. Postępowanie przed Sądem Najwyższym	312
§ 145. Orzeczenia sądu kasacyjnego	314
Rozdział 50. ZAŻALENIE	316
§ 146. Charakterystyka i dopuszczalność zażalenia	316
§ 147. Wymogi i termin zażalenia, skutki jego wniesienia	317
§ 148. Postępowanie wywołane wniesieniem zażalenia	318
Dział X. OBALENIE PRAWOMOCNYCH ORZECZEŃ SĄDOWYCH	
Rozdział 51. WZNOWIENIE POSTĘPOWANIA	321
§ 149. Cel i dopuszczalność wznowienia	321
§ 150. Przyczyny wznowienia	323
§ 151. Terminy i wymogi skargi o wznowienie postępowania	324
§ 152. Postępowanie i orzeczenie sądu	325
Dział XI. POSTĘPOWANIE ODREBNE	
Rozdział 52. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH MAŁŻEŃSKICH	328
§ 153. Charakterystyka i zakres postępowania	328
§ 154. Odrębności postępowania	329
Rozdział 53. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH ZE STOSUNKÓW MIĘDZY RODZICAMI A DZIEĆMI	333
§ 155. Charakterystyka i zakres postępowania	333
§ 156. Odrębności postępowania	334
Rozdział 54. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH Z ZAKRESU PRAWA PRACY I UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	335
§ 157. Charakterystyka i zakres postępowania	335
§ 158. Odrębności postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy i zakresu ubezpieczeń społecznych	336
§ 159. Odrębności jedynie w sprawach z zakresu prawa pracy	339
§ 160. Odrębności jedynie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych	340
Rozdział 55. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH O NARUSZENIE POSIADANIA	342
§ 161. Charakterystyka i cel postępowania	342
§ 162. Odrębności postępowania	343
Rozdział 56. POSTĘPOWANIE NAKAZOWE I UPOMINAWCZE	344
§ 163. Charakterystyka postępowań. Przepisy wspólne	344
§ 164. Postępowanie nakazowe	344
§ 165. Postępowanie upominawcze	347
Rozdział 57. POSTĘPOWANIE W SPRAWACH GOSPODARCZYCH	349
§ 166. Charakterystyka i zakres postępowania	349
§ 167. Odrębności postępowania	351
§ 168. Postępowanie w sprawach z zakresu przeciwdziałania praktykom monopolistycznym oraz w sprawach z zakresu energetyki	353

Dział XII. POSTĘPOWANIE NIEPROCESOWE W POSZCZEGÓLNYCH KATEGORIACH SPRAW

Rozdział 58. SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA OSOBOWEGO	355
§ 169. Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu	355
§ 170. Ubezważnowolnienie	357
§ 171. Sprawy z zakresu akt stanu cywilnego	359
Rozdział 59. SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA RODZINNEGO, OPIEKUŃCZEGO I KURATELI	359
§ 172. Sprawy małżeńskie	359
§ 173. Sprawy z zakresu stosunków między rodzicami a dziećmi	360
§ 174. Sprawy o przysposobienie	362
§ 175. Sprawy z zakresu opieki	362
§ 176. Sprawy z zakresu kurateli	363
Rozdział 60. SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA RZECZOWEGO	363
§ 177. Przepisy ogólne	363
§ 178. Poszczególne rodzaje spraw	364
Rozdział 61. SPRAWY Z ZAKRESU PRAWA SPADKOWEGO	364
§ 179. Przepisy ogólne (wstępne)	364
§ 180. Czynności sądu	365
Rozdział 62. INNE SPRAWY	365
§ 181. Złożenie przedmiotu świadczenia do depozytu sądowego	365
§ 182. Sprawy z zakresu przepisów o przedsiębiorstwach państwowych i samorządzie załogi	366
§ 183. Sprawy należące do postępowania nieprocesowego na podstawie innych aktów normatywnych	367

Dział XIII. POSTĘPOWANIE POMOCNICZE

Rozdział 63. POSTĘPOWANIE ZABEZPIECZAJĄCE	368
§ 184. Cel i dopuszczalność zabezpieczenia	368
§ 185. Wydawanie zarządzeń tymczasowych	369
§ 186. Wykonanie zarządzeń tymczasowych	371
Rozdział 64. POSTĘPOWANIE W RAZIE ZAGINIĘCIA LUB ZNISZCZENIA AKT	372
§ 187. Charakterystyka i cel postępowania	372
§ 188. Przebieg postępowania	373

Dział XIV. POSTĘPOWANIE EGZEKUCYJNE

Rozdział 65. RODZAJE I WARUNKI DOPUSZCZALNOŚCI EGZEKUCJI SĄDOWEJ	374
§ 189. Rodzaje egzekucji sądowej	374
§ 190. Warunki dopuszczalności egzekucji	375
§ 191. Rodzaje tytułów egzekucyjnych	376
§ 192. Klauzula wykonalności	378
Rozdział 66. SPOSOBY EGZEKUCJI. OGRANICZENIA EGZEKUCJI	379
§ 193. Sposoby egzekucji	379
§ 194. Ograniczenia egzekucji	380

Rozdział 67. PRZEBIEG POSTĘPOWANIA EGZEKUCYJNEGO	382
§ 195. Ogólne przepisy	382
§ 196. Egzekucja z ruchomości	383
§ 197. Egzekucja z wynagrodzenia za pracę	385
§ 198. Egzekucja z rachunków bankowych	386
§ 199. Egzekucja z innych wierzytelności i innych praw majątkowych	389
§ 200. Egzekucja z nieruchomości, z ułamkowej części nieruchomości, z użytkowania wieczystego oraz ze statków morskich	392
§ 201. Wyjawienie majątku	394
§ 202. Egzekucja świadczeń alimentacyjnych	395
§ 203. Egzekucja świadczeń niepieniężnych	397
§ 204. Wykonanie orzeczeń dotyczących odebrania osoby podlegającej władzy rodzicielskiej lub pozostającej pod opieką	399
§ 205. Egzekucja z udziałem Skarbu Państwa oraz przedsiębiorców	400
§ 206. Egzekucja w celu zniesienia współwłasności nieruchomości	402
Rozdział 68. POWÓDZTWA PRZECIWEGZEKUCYJNE. ŚRODKI ZASKARŻENIA	403
§ 207. Powództwa przeciwegzekucyjne	403
§ 208. Środki zaskarżenia	405

Część trzecia. CYWILNE POSTĘPOWANIE POZASĄDOWE

Dział I. ROZPATRYWANIE SPORÓW O ROSZCZENIA ZE STOSUNKU PRACY PRZED KOMISJAMI POJEDNAWCZYMI

Rozdział 69. WIADOMOŚCI WSTĘPNE	411
§ 209. Komisje pojednawcze	411
Rozdział 70. CZYNNOŚCI KOMISJI POJEDNAWCZEJ	412
§ 210. Postępowanie przed komisją pojednawczą	412

Dział II. SĄD POLUBOWNY

Rozdział 71. ISTOTA, ZNACZENIE I ZAKRES SĄDOWNICTWA POLUBOWNEGO. ZAPIS NA SĄD POLUBOWNY	413
§ 211. Pojęcie i znaczenie sądownictwa polubownego	413
§ 212. Zakres sądownictwa polubownego	414
§ 213. Zapis na sąd polubowny	415
Rozdział 72. ARBITRZY. POSTĘPOWANIE I ORZECZENIE SĄDU POLUBOWNEGO	417
§ 214. Arbitrzy	417
§ 215. Postępowanie i orzeczenie sądu polubownego	418
Rozdział 73. SKARGA O UCHYLENIE WYROKU SĄDU POLUBOWNEGO	420
§ 216. Charakter i podstawy skargi	420
§ 217. Postępowanie i orzeczenie sądu państwowego	421